TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 4 – NINH BÌNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01 /2026/QĐST-VDS V/v: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"	*Ninh Bình, ngày 13 tháng 01 năm 2026*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 - NINH BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Phạm Thế Anh

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Thu Hà, Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 – Ninh Bình tham gia phiên họp: Bà Đặng Thị Doan - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 01 năm 2026, tại Tòa án nhân dân khu vực 4 – Ninh Bình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 04/2025/TLST-VDS ngày 14/11/2025 về việc " Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2026/QĐST-VDS ngày 05/01/2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Bà Trần Thị N, sinh năm 1954, địa chỉ: xóm A, xã L, tỉnh Ninh Bình (có mặt).

- *Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự*: Anh Trương Văn Đ, sinh năm 1983; địa chỉ: xóm A, xã L, tỉnh Ninh Bình (vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 13/11/2025, bản tự khai, bản báo cáo của gia đình và quá trình giải quyết vụ việc dân sự; người yêu cầu trình bày: Anh Trương Văn Đ là con thứ tư trong gia đình bà có 05 người con. Quá trình mang thai bà sinh non anh Đ. Từ khi sinh ra anh Đ có khuôn mặt đặc trưng của người mắc bệnh Đao như: mặt dẹp, miệng dề, mắt xếch, mũi tẹt, cổ gân, mắt mày lệch lạc. Quá trình phát triển: chậm phát triển trí tuệ, không nhận thức được lời nói, hành vi xung quanh; không thể đi học, không biết làm gì, không có khả năng tự chăm sóc bản thân, phải có người chăm sóc cả ngày, sống phụ thuộc hoàn toàn vào gia đình. Gia đình đã cho anh Đ đi khám và điều trị tại bệnh viện tâm thần

tỉnh N thì anh Đ được chẩn đoán chậm phát triển tâm thần, Đ1 nặng. Nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Đ là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại Giấy xác nhận về tình trạng bệnh ngày 13/11/2025 của bác sĩ Điền Thị Kim K, trạm trưởng trạm y tế xã L xác nhận: Anh Trương Văn Đ không có trong danh sách quản lý, cấp thuốc tâm thần và động kinh tại trạm y tế xã, đang được quản lý dạng khuyết tật về trí tuệ.

Tại đơn xin xác nhận ngày 16/10/2025 của ông Trương Văn K1 xóm trưởng xóm A L xác nhận: Anh Trương Văn Đ là con bà N; anh Đ mắc bệnh thần kinh, dị tật từ nhỏ như mắt xếch, mặt dẹt, miệng méo, chân tay ngắn ngủn, nói ngọng không rõ; trí tuệ không xác định được gì; không có khả năng tự chăm sóc bản thân, phải có người chăm sóc, sống phụ thuộc hoàn toàn sự chăm sóc nuôi dưỡng của gia đình bà N; hiện đang là đối tượng hưởng trợ cấp của người khuyết tật thần kinh.

Tại đơn xin xác nhận ngày 28/10/2025 của bà Nguyễn Thị N1 và ông Nguyễn Văn H, đều là hàng xóm của bà Trần Thị N cung cấp: Anh Trương Văn Đ không bình thường, chân tay ngắn ngủn, nói cộc lốc, không thể đi học, không làm được gì, không có khả năng tự chăm sóc bản thân, phải có người chăm sóc, sống phụ thuộc hoàn toàn sự chăm sóc nuôi dưỡng của bà N, được nhà nước hỗ trợ hàng tháng

Tòa án nhân dân khu vực 4 – Ninh Bình ra Quyết định trưng cầu giám định số 03/2025/QĐ-TA ngày 09/12/2025 trưng cầu Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thực hiện việc giám định tâm thần đối với anh Trương Văn Đ.

Ngày 17/12/2025, Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thực hiện giám định pháp y tâm thần tại chỗ để xác định năng lực hành vi của anh Trương Văn Đ. Thăm khám, tiếp xúc cho thấy: ý thức tỉnh, tầm vóc thấp béo, trang phục luộm thuộm, hôi, bẩn; tiếp xúc hạn chế, gọi hỏi có lúc trả lời, có lúc không trả lời, nói ngọng không rõ câu từ, xu hướng né tránh tiếp xúc; khuôn mặt Down điển hình; khí sắc không ổn định, cảm xúc thay đổi dễ khóc lóc vô cớ; khả năng nhận thức thực tại khách quan mất, không khai thác được ảo tưởng, ảo giác; rối loạn tác phong, hành vi vô nghĩa khó hiểu; rối loạn hoạt động có ý trí và hoạt động bản năng, ăn ngủ thất thường.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 119/KLGĐ ngày 17/12/2025 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc, Hội đồng giám định đã kết luận:

“Tại thời điểm giám định, đối tượng Trương Văn Đ bị Hội chứng Down/ chậm phát triển tâm thần mức độ nặng, có rối loạn cảm xúc- hành vi (F72- theo

phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại Trương Văn Đ mất năng lực hành vi dân sự".

Tại phiên họp: Người yêu cầu bà Trần Thị N giữ nguyên yêu cầu tuyên bố anh Trương Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp về tố tụng: Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền quy định tại Điều 27, 35, 39, 363, 365 Bộ luật Tố tụng dân sự. Quá trình giải quyết và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành đúng, đầy đủ các thủ tục tố tụng theo quy định tại các Điều 369, 370, 376, 377 Bộ luật tố tụng dân sự.

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp về nội dung: Căn cứ vào Điều 22 Bộ luật Dân sự; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự và bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 119/KLGĐ ngày 17/12/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi Phía B, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu về việc tuyên bố anh Trương Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 4 – Ninh Bình nhận định:

[1] Về tố tụng: Đơn yêu cầu của bà Trần Thị N về việc yêu cầu tuyên bố anh Trương Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự.

Anh Trương Văn Đ có địa chỉ thường trú tại: xóm A, xã L, tỉnh Ninh Bình theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 và điểm a khoản 2 Điều 40 Bộ luật Tố tụng dân sự vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình

[2] Về nội dung yêu cầu tuyên bố anh Trương Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự:

Căn cứ các chứng cứ có trong hồ sơ cho thấy Trương Văn Đ là con thứ tư của bà Trần Thị N; từ nhỏ đã có mắc bệnh thần kinh, dị tật như mặt dẹt, mắt xếch, miệng méo, chân tay ngắn ngủn, nói ngọng không rõ; không thể đi học; không làm được gì; không có khả năng tự chăm sóc bản thân, phải có người chăm sóc, sống phụ thuộc hoàn toàn sự chăm sóc nuôi dưỡng của gia đình bà N; hiện đang là đối tượng hưởng trợ cấp của người khuyết tật trí tuệ.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 119/KLGĐ ngày 17/12/2025 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc, Hội đồng giám định đã kết luận: "Tại thời điểm giám định, đối tượng Trương Văn Đ bị Hội chứng Down/ chậm phát triển tâm thần mức độ nặng, có rối loạn cảm xúc- hành vi (F72-

theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại Trương Văn Đ mất năng lực hành vi dân sự".

Do đó, việc bà Trần Thị N yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Trương Văn Đ là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận, phù hợp quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự.

[3] Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị mất năng lực hành vi dân sự được thực hiện theo Luật Hộ tịch, Bộ luật Dân sự và các quy định của pháp luật có liên quan.

[4] Về chi phí giám định: Bà Trần Thị N tự nguyện chịu toàn bộ chi phí giám định sức khoẻ tâm thần.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Bà Trần Thị N là người cao tuổi được miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, điểm a khoản 2 Điều 40, các Điều 149, 369, 370, 371, 372, 376, 377 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22; Điều 53 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ điểm đ, Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp , quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị N về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự".

2. Tuyên bố anh Trương Văn Đ, sinh năm 1983, địa chỉ: xóm A, xã L, tỉnh Ninh Bình là người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người bị mất năng lực hành vi dân sự được thực hiện theo Luật Hộ tịch, Bộ luật Dân sự và các quy định của pháp luật có liên quan.

4. Về chi phí giám định: chi phí giám định sức khoẻ tâm thần tại Trung tâm G tâm thần khu vực miền núi phía Bắc bà Trần Thị N chịu toàn bộ (đã thanh toán xong).

5. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Trần Thị N được miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

Các đương sự có mặt có quyền kháng cáo Quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra Quyết định.

Viện Kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

**** Nơi nhận:***
- VKSND khu vực 4 – Ninh Bình;
- Người yêu cầu;
- UBND xã L;
- Lưu hs.

THẨM PHÁN

(Đã ký)

Phạm Thế Anh